

2024-10-15 Nr. NV-2693

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1216(3) TAIS-24-14974(3)		DĖL TEISĖSAUGOS DUOMENŲ ANALIZĖS IR DOKUMENTŲ VALDYMO PLATFORMOS ĮSTEIGIMO, JOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO IR TEISĖSAUGOS DUOMENŲ ANALIZĖS IR DOKUMENTŲ VALDYMO PLATFORMOS KOORDINAVIMO KOMISIJOS SUDARYMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas	<i>Vidaus reikalų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-10-08	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Priklausomai nuo vykdomų uždavinių ir atliekamų funkcijų, teisėsaugos, nacionalinio saugumo ir gynybos srityje veikiančios institucijos (toliau – institucijos) savo duomenis apdoroja ir tvarko skirtingose registru, valstybės ir vidaus administravimo informacinėse sistemose (toliau – IS) bei įslaptintos informacijos ir ryšių informacinėse sistemose (toliau – IIR IS).

- Institucijos yra priverstos kiekviena atskirai investuoti į kokybišką duomenų ir informacijos tvarkymą, suvokdamos įslaptintos informacijos rinkimo ir apdorojimo svarbą, saugumą ir poveikį valstybės nacionaliniam saugumui.

- Siekiant užtikrinti tinkamą apsikeitimą įslaptinta informacija, institucijų IIR IS turi tarpusavio sujungimus su kitomis IIR IS viešaisiais telekomunikacijų tinklais, tačiau skirtingų institucijų skirtingi IIR IS techniniai programiniai sprendimai bei skaitmeninių duomenų formatai nesudaro prielaidų efektyviam tarpinstituciniam darbui ir bendradarbiavimui.

- Valstybės mastu nėra vienos bendros dokumentų valdymo informacinės sistemos, kuri informacinių technologijų priemonėmis teiktų standartizuotas įslaptintų dokumentų ir informacijos, žymimos ne aukštesne nei „Riboto naudojimo“ žyma, valdymo paslaugas institucijoms.

- Ne visos institucijos, atsižvelgiant į jų tvarkomos įslaptintos informacijos, duomenų ir dokumentų kiekį, IIR IS steigimo ir priežiūros sąnaudas, yra įsteigusios IIR IS, todėl keitimasis įslaptinta informacija, duomenimis ir dokumentais informacija iš esmės vyksta rašytiniu (popieriniu) būdu.

- Nėra bendro technologinio sprendimo dėl automatizuoto didžiųjų duomenų masyvų apdorojimo ir jų struktūrizavimo, valdomų informacinių sistemų sąsajų integracijos, kad informacinių sistemų veikimas užtikrintų ir duomenų mainus.

- Visų institucijų analitiniai įrankiai yra skirtingo techninio lygio – didžioji dalis analitikos procesų atliekami rankiniu būdu, todėl užima neproporcingai daug laiko, nėra vieno bendro įrankio, atitinkančio profesionalius duomenų paieškos, susiejimo, sisteminimo, sutapimų atvaizdavimo reikalavimus.

- Centralizuotos prieigos prie visų rūšių IS duomenų nebuvimas, įslaptintos informacijos keitimasis bendros IS valstybėje nebuvimas ir vienodų duomenų analitikos pajėgumų nebuvimas sąlygoja neefektyvų turimų valstybės informacinių išteklių, informacijos, duomenų bei dokumentų naudojimą, didina žmogiškosios klaidos riziką atliekamuose tyrimuose ir mažina efektyvų valstybės biudžeto lėšų naudojimą.

PROBLEAMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siekiant valstybės mastu įgyvendinti tvarius, sisteminius bei ilgalaikius tarpinstitucinius duomenų analizės ir įslaptintos informacijos, duomenų ir dokumentų, žymimų ne aukštesne nei „Riboto naudojimo“ žyma, automatizuotus valdymo ir tvarkymo sprendimus, parengtas Vyriausybės nutarimo „Dėl Teisėsaugos duomenų analizės ir dokumentų valdymo platformos įsteigimo, jos nuostatų patvirtinimo ir Teisėsaugos duomenų analizės ir dokumentų valdymo platformos koordinavimo komisijos sudarymo“ projektas (toliau – Projektas).

Projektu siūloma pritarti bendros duomenų analizės ir dokumentų valdymo technologinės ir techninės aplinkos – Teisėsaugos duomenų analizės ir dokumentų valdymo platformos (toliau – TDADV platforma), kuri padėtų efektyviau įgyvendinti teisėsaugos, nacionalinio saugumo ir gynybos srityje veikiančių valstybės institucijų uždavinius ir atlikti jų funkcijas, įsteigimui.

Projektu siūloma patvirtinti TDADV platformos nuostatus ir sudaryti iš TDADV platformos nuostatų 1 priede nurodytų institucijų vadovų ar jų pavaduotojų šios platformos valdytojo atliekamoms valdymo funkcijoms koordinuoti Teisėsaugos duomenų analizės ir dokumentų valdymo platformos koordinavimo komisiją (toliau – TDADV komisija).

Pagrindinis TDADV platformos tikslas – sudaryti sąlygas teisėsaugos, nacionalinio saugumo ir gynybos srityje veikiančių valstybės institucijų funkcijoms atlikti reikalingų duomenų ir įslaptintos informacijos, ne aukštesnės nei „Riboto naudojimo“ žyma, valdysenai ir TDADV nustatytais tikslais valdomų ir tvarkomų, duomenų, įslaptintos informacijos, ne aukštesnės nei „Riboto naudojimo“ žyma, taip pat dokumentų valdymui ir tvarkymui vienoje bendroje techninėje, organizacinėje ir fizinėje aplinkoje.

TDADV platforma būtų unikali ir savo technologine, ir organizacine, ir informacine struktūra, kadangi leistų:

1) bendroje techninėje aplinkoje užtikrinti analitinės veiklos organizavimą, siekiant efektyviai valdyti turimus duomenis ir informaciją, tikslingai ją naudoti teisėsaugos, nacionalinio saugumo ir gynybos srityse, sudarant galimybes joje tvarkomais duomenimis naudotis ir visoms suinteresuotoms institucijoms;

2) priimti, saugoti ir (ar) suteikti prieglobą visų rūšių IS, ĮIR IS ir kitų valstybės ir (ar) savivaldybių informacinių išteklių duomenims, informacijai ir dokumentams, kurie būtini TDADV platformos valdytojui, TDADV platformos duomenų valdytojams, pagrindiniam TDADV platformos tvarkytojui ir TDADV platformos duomenų tvarkytojams nustatytoms funkcijoms atlikti;

3) užtikrinti galimybę TDADV platformos duomenų ir paslaugų gavėjams bendroje techninėje aplinkoje veikiančiomis informacinių technologijų priemonėmis rengti, tvarkyti, apskaityti, saugoti ir perduoti dokumentus ir informaciją, žymimą ne aukštesne nei „Riboto naudojimo“ žyma, bei „vieno langelio“ principu gauti prieigą prie visų funkcijoms atlikti reikalingų duomenų, informacijos ir dokumentų.

Pagrindiniai Projekto tikslai:

1) pritarti TDADV platformos įsteigimui;

2) patvirtinti TDADV platformos nuostatus;

3) paskirti TDADV valdytoją ir pagrindinį TDADV tvarkytoją;

4) nustatyti TDADV platformos tikslus, uždavinius, asmens duomenų tvarkymo tikslus, organizacinę, informacinę ir funkcinę struktūras, TDADV platformos valdymo funkcijoms koordinuoti Vyriausybės sudaromą komisiją, TDADV valdytojo ir asmens duomenų valdytojo bei bendrų duomenų valdytojų, pagrindinio TDADV tvarkytojo ir tvarkytojų teises ir pareigas, jų atliekamas funkcijas, duomenų teikimo ir naudojimo tvarką, netikslius, neteisingus ar neišsamius duomenų ištaisymo tvarką, duomenų archyvavimą ir saugojimą, duomenų apdorojimo kontrolę, duomenų kibernetinį saugumą, asmens duomenų apsaugą ir pan.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje. Projektas buvo derinamas su 25 suinteresuotomis institucijomis (ministerijomis, Valstybės saugumo departamentu, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Ryšių reguliavimo tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru prie Krašto apsaugos ministerijos bei kitomis TDADV platformos nuostatų projekto 1 priede nurodytomis valstybės institucijomis).

Projekto derinimo metu gautos institucijų pastabos yra įvertintos ir į daugumą jų atsižvelgta. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Projektas buvo svarstytas 2024-10-08 Tarpinstituciniame pasitarime. Į jo metu institucijų pateiktas pastabas atsižvelgta. Pastabos papildomai darbo tvarka suderintos su Teisingumo ministerija ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siekiant sklandesnio šio Projekto įgyvendinimo lygiagrečiai jam Vidaus reikalų ministerija parengė ir pateikė Vyriausybei svartyti ir Vyriausybės nutarimo „Dėl Kriminalinės žvalgybos telekomunikacinio tinklo nuostatų patvirtinimo“ projektą dėl tarpžinybinio Kriminalinės žvalgybos telekomunikacinio tinklo (toliau – KŽTT) įteisinimo, kuris kartu užtikrins ir TDADV platformos funkcionavimą.

TDADV platformos kartu su tarpžinybinio KŽTT sukūrimas įgyvendinamas iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų Teisėsaugos duomenų analizės ir dokumentų valdymo platformos bei Analitinių gebėjimų vystymo projektui „Sakalo akis“, kuriems bendrai 2024–2026 m. yra skirta 13 100 tūkst. eurų (2024 m. – 5 100 tūkst. eurų, 2025–2026 m. po 4 000 tūkst. eurų).

Šios lėšos numatytos Vidaus reikalų ministerijos valdymo sričių 2024–2026 m. strateginiame veiklos plane (priemonės kodas – 07-011-11-01-14(TP), priemonės pavadinimas – „Įdiegti įrankį teisėsaugos institucijų analitinės veiklos tobulinimui“), todėl Projektui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Sigita Panovienė

Viešojo valdymo grupė, vyriausioji patarėja